

За наукові КАДРИ

Орган партбюро, ректорату, комітету ЯКСМУ, профкому та місцевому
Одеського Державного Університету ім. І. І. Мечникова

П - 819854

ДВОРГОК
25
ЖОВТНЯ
1955 року
№ 31 (465)

Ціна 20 коп.

ЗА ПІДНЕСЕННЯ ПАРТІЙНОГО КЕРІВНИЦТВА

У житті комсомольської організації університету наближається відповідальний період — 10 університетська звітно-виборна комсомольська конференція. На конференції комсомольці повинні принципово проаналізувати свою роботу за рік, підняти гострій критиці тих, хто не справляється з роботою і не виправдовує високого довір'я молоді, та обрати до складу керівництва організаціями найкращих, здібних та активних товаришів.

Комсомольська організація університету нараховує в своєму складі понад 1800 членів.

За останній рік комсомольська організація дещо поліпшила свою роботу. Партийне бюро для зміцнення керівництва комсомолом рекомендувало для роботи в комітеті комсомолу та факультетських бюро 11 комуністів. В житті комсомольської організації питання політико-виховної та учебової роботи стали займати більше місця. Поліпшилась діяльність наукових студентських гуртків. Більш міцний контакт було встановлено між комсомольською організацією та кафедрами суспільних наук. Комсомольська організація університету була організатором активної допомоги з боку нашої студентської молоді колгоспам та радгоспам під час літніх канікул. Виконуючи свій патріотичний обов'язок перед Батьківщиною, переважна більшість комсомольців нашого університету активно допомагала колгоспам Іванівського району у збирannні багатого врожаю, регулярно виконувала та перевиконувала норми виробітку. Добрих успіхів в роботі досягли комсомольські організації історичного та геолого-географічного факультетів.

Однак комсомольська організація університету могла б домогтися більших успіхів при усуненні ряду істотних хиб в організаційній роботі. Велика вина в цьому партійного бюро університету, яке ще мало займається вихованням та навчанням комсомольського активу. А комітет комсомолу не узагальнює досвід роботи кращих груп, а намагається просто копіювати роботу партійного бюро університету. Нерідко індивідуальна робота серед комсомольців підміняється компанійчиною.

Партійне бюро університету надавало допомогу комсомольським організаціям в їх роботі, але це робилося нерегулярно. Лише після того, як розвалилася робота комсомольської організації фізико-математичного факультету, партійне бюро університету спромоглось заслухати на своєму засіданні питання про керівництво факультетською комсомольською організацією з боку партійної організації фізико-математичного факультету.

Комсомольська звітно-виборна конференція буде мати велике значення для дальшого покращення роботи гуртків в тому разі, коли вона пройде в обстановці принципової критики та самокритики.

ПО УНІВЕРСИТЕТАХ КРАЇНИ

НА ДОПОМОГУ ШКОЛЯРАМ

На історичному факультеті продовжується працювати шкільні гуртки.

Вони організовуються при кафедрах історії КПРС, історії СРСР, но-вої історії, мистецтвознавства, археології та етнографії. Керують гуртками аспіранти та Радіна, Ніконова, Лоцманова та інші.

Члени гуртків знайомляться з ря-

КОРИСНА СПРАВА

В інституті починає працювати гурток крою та шить. Багато хто не задумується над тим, яка це корисна справа. Між тим люди сімейні знають, як незручно віддавати шити кожну дрібну річ до майстерні або ательє.

«Московський університет».

Можна порадити студенткам (і на-віть студентам) записатись до цього гуртка. Навчиться шити не так важко, а вміння кроїти і шити дуже придадеться в майбутньому.

(«Радянський студент»).

Працівники науково-дослідних і вищих училих закладів! Рухайте вперед радянську науку, підвищуйте роль науки в технічному прогресі нашої країни! Розвивайте критику хиб у науковій роботі! Поліпшуйте підготовку спеціалістів!

(Із закликів ЦК КПРС до 38 роковин Великої Жовтневої соціалістичної революції).

БУДЕМО ВЧИТИСЯ ВІДМІННО

Ше на шкільній парті ми захоплювались хімією — наукою про властивості та перетворення речовин. Ми мріяли стати справжніми спеціалістами-хіміками.

Коли ми вперше прийшли до університету, нас вразили широкі, світлі аудиторії, прекрасно обладнані лабораторії. Перед нами відкрився широкий простір для відмінного навчання.

Вже перші лекції з хімії відкрили перед нами всю велич хімічної науки, яка «широко простирає свої руки в діла людські». Нам були показані дуже цікаві експерименти, які мають велике наукове значення.

Особливо глибоке враження спровало на нас перше знайомство з процесом роботи в лабораторії. Доценти Гриньова і Дмитревський познакомили нас з хімічним посудом, розповіли про те, як працювати в лабораторії.

У відповідь на піклування партії і уряду про наше майбутнє ми доказалимо всіх зусиль, щоб відмінно вчитися і тим самим виконати свій найважливіший патріотичний обов'язок перед Батьківщиною.

Г. ШНАЙДЕР, Л. СЕЧКАРЬОВА,
студенти I курсу хімічного ф-ту.

ТРИВОЖНІ СИГНАЛИ

Як повідомили редакцію газети «За наукові кадри», на хімічному факультеті погані справи з розподілом тем дипломних робіт. Дипломанти одержали теми лише на кафедрах неорганічної та аналітичної хімії. Кафедри органіки та фізічної хімії досить відтягають цю справу, не турбуючись про те, що це може негативно вплинути на написання дипломних робіт.

На V курсі фізико-математичного факультету закінчився перший шестиденний семінар по темі: «Закономірності розвитку продуктивних сил виробничих відносин».

Вже зараз можна підвести деякі підсумки цього семінару, вказати на його позитивні сторони і недоліки.

Відрядно відмітити, що семінар пройшов у формі вільного обміну думками, при великій активності студентів. В ході обговорення виникали питання, по яких виступало декілька чоловіків, їх завжди, в спорі народжувалася істина. Дискусуючи, студенти приходили до правильного висновку.

Так, при аналізі протиріч між продуктивними силами і виробничими відносинами виникло питання про віднайдені між містом і селом, промисловістю і сільським господарством в умовах переміщення соціалізму.

Студентка Тодорова досить детально і правильно висвітила це питання, вказавши, що суттєва різниця між містом і селом є лише однією з форм протиріч.

Із запереченням цього положення виступила студентка Вороніна. Її підтримали студенти груп астрономів і математиків, аргументуючи свої твердження тим, що вони так навчали в минулому учсовому році.

Це дуже сумний факт, з якого треба зробити висновок, що серед нас ще не перевелися перестраховщики, начотники і талмудисти, які хваляються за букву. Такий підхід до марксизму чужий його революційному духу.

Роль керівника семінару в дискусії велика. Він не лише регистратор виступів, але й безпосередній учасник дискусії. Дуже важливо при цьому зробити аналіз всіх виступів і дати правильну відповідь, яка не залишила б у студентів ніяких сумнівів.

В загалі, розумні дискусії на семінарах — головне в творчому засвоєнні марксистської теорії. Студенти фізико-математичного факультету зробили добре починання в цьому відношенні. За 6 годин роботи семінару зроблено понад сорок виступів.

Але не лише цей факт є показовим. Більш важливим показником є зміст виступів. Глибоко продуманими і змістовними були на семінарі виступи та Герасимович, Соломахи, Лимонова, Проценко, Ляховецького, Вороніної, Поршневої, Тодорової, Попова та інш.

Проте слід вказати й на недоліки, які мали місце, як при підготовці семінару, так і при проведенні його. Громадські організації V курсу фізико-математичного факультету ще не домугались стопроцентного відвідування всіма студентами семінарських занять. Так, в групі фізиків 18 жовтня були відсутні 8 чоловік, а 21 жовтня — 5 чоловік, в групі астрономів і математиків в ці дні також були відсутні кілька студентів.

Не всі студенти були підготовлені до перших двох годин семінару. Частина вини при цьому лягає на лаборантів кафедри філософії та Вищочанську і Попову, які несвоєчасно відрукували план семінарських занять.

Ще не всі студенти мають конспекти переджерел (т. Гологурська). Недобросовісним і формальним є ставлення деяких студентів до конспектування творів класиків марксизму-ленінізму (т. Шумило та Ізраєвська). Зміст і форма конспектив цих товаришів повністю співпадають.

Загальним недоліком виступів студентів V курсу фізико-математичного факультету на семінарі з історичного матеріалізму (за невеликими винятками) є невміння робити узагальнюючі висновки.

I. БАТЮК, старший викладач кафедри філософії.

ПРО СТАН ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ В УНІВЕРСИТЕТИ

роботу спеціальних гуртків, стінно преси на іноземних мовах тощо.

По-четверте, треба посилити вимогливість в питанні оволодіння іноземними мовами до аспірантів, до молодих науковців, примати до уявлення іноземних мов при присвоєнні вченого ступеня і звання.

По-п'яте, треба систематично підвищувати кваліфікацію викладачів іноземних мов.

В минулому учсовому році кафедра іноземних мов розробила ряд заходів, спрямованих на поліпшення вивчення іноземних мов. Було вирішено перейти на підручник англійської мови для інститутів іноземних мов (в групах, де студенти продовжують вивчати англійську мову).

Сьогодні наші студенти вже користуються цим підручником. Було вирішено більше уваги звернати на усну мову. Почала працювати студія художників перекладів, яка відіграє велику роль в справі піднесення інтересу до вивчення іноземних мов. Була розпочата робота про складання спеціалізованих хрестоматій. Кафедра провела і ряд інших заходів.

Але все це не можна вважати достатнім, і тому тепер, в зв'язку з наказом міністра, кафедра розробила ряд важливих міроприємств і евакує необхідним якомога скоріше здійснити їх.

Ми не можемо тут докладно зупинятись на всьому обсязі роботи по поліпшенню вивчення іноземних мов в університеті. Вкажемо тільки на ряд термінових заходів, які треба здійснити повністю або частково вже в цьому учсовому році.

По-друге, студенти повинні користуватися іноземною літературою з спеціальністю в дипломних і навіть в курсових роботах.

По-третє, треба всіляко заохочувати студентів, які добре володіють іноземною мовою. Треба розширити

Стан справи з читанням літератури по спеціальності не міг нас задовільнити. Вибрали літературу наші викладачі, в кращому разі разом з студентами. Кафедри, як правило, не допомагали нам. В цьому році ми попросили ректорат зобов'язати кафедри підготувати тематичні списки іноземної літератури і сконцентрувати їх на кафедрах, щоб студенти при допомозі викладачів іноземних мов могли систематично їх вивчати.

Кафедра вирішила перебудувати роботу з аспірантами і тими, хто складає кандидатські іспити, встановивши для цих іспитів: а) 15-хвилинну підготовку до перекладу громадсько-політичного тексту і б) переклад спеціального тексту без підготовки.

Кафедра вважає, що необхідно дати підвищувати кваліфікацію викладачів іноземних мов, добиватись написання і опублікування праць наукової і науково-методичної змісту.

Можна було з багатою говорити про роботу кафедри іноземних мов. Кафедра внесла ряд пропозицій щодо обладнання кафедри. На жаль, ще сьогодні в кафедрі немає ряду необхідних приладів для учсової та наукової роботи.

Партія і уряд вказали на серйозні недоліки в справі вивчення іноземних мов. Нам ясні сліхи, якими слід іти, щоб в найкоротший строк подолати ці недоліки. Від нас самих залежить, як успішно ми виконаемо ц

КОМСОМОЛЬСЬКЕ ЖИТТЯ

ШИРШЕ КРИТИКУ І САМОКРИТИКУ НА КОМСОМОЛЬСЬКІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ!

СТАРАННО ВІВЧАТИ КОЖНОГО КОМСОМОЛЬЦЯ

Для підбору комсомольського відбора велике значення має врахувати, чи є в цього бажання працювати, наскільки дружні у цього відносили з товаришами і т. д. Наприклад, студент В. Огоноченко, В. Коломійцев, А. Шмуклер прекрасно навчаються, але вони не стали близькими своїй групі, не здружилися з тими, хто живе в гуртожитках.

Безумовно, якою б доброю не була робота комсорга, він зобов'язаний насамперед подавати особистий приклад в навчанні і дисципліні. Комсорг II курсу географічного відділу Ж. Лавриненко одержала «нездадіально» під час весняної сесії. Жанні невистачило впертості і настірливості, в результаті чого вона у найважливішій період року вже не мала морального права керувати групою, як це було раніше.

На жаль, на звітно-виборних зборах комсомольці групи поводили себе дуже пасивно. Критикував комсомора лише сам... комсомор.

Чому ж так вийшло?

Справа в тому, що комсомольське бюро занадто захопилося створенням активу. Щоправда, згуртувати навколо бюро кращих комсомольців—справа добра. Але не слід забувати про решту комсомольців. Треба новою втягувати в свою «сферу впливу» всю групу, так щоб не було «активу» і «пасиву», щоб група могла разом вирішувати всі важливі питання. Штучний розподіл на «актив» і «пасив» сприяє виникненню різних «опозицій» і «фракцій». Виникає думка про «безнадійність» товариша, втрачається відвітість, а це заважає створенню колективу.

Часто добрий роботі групи заважає байдужість окремих комсомольців.

З ЖИТТЯ ХІМІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

Підсумки роботи комсомольського бюро хімічного факультету були підведені на звітно-виборних факультетських зборах. Основним показником роботи комсомольської організації є результати екзаменаційних сесій.

Успішно було складено літню екзаменаційну сесію: із 194 студентів, які складали сесію, 182 одержали добре і відмінні оцінки. 12 чоловік одержали «задовільно», не було жодної незадовільної оцінки.

Хімічний факультет виявив, по результатах літньої сесії, найкращу успішність в університеті: 6 груп факультету склали сесію лише на «відмінно» і «добре», а весь колишній перший курс не має жодного «задовільно». Успіхи на екзаменах досягнені завдяки серйозній, систематичній роботі всіх студентів факультету і завдяки поясняльному контролю за цією роботою навчального сектора комсомольського бюро (тov. Устиненко). Велике значення для успішного складання сесії мали комсомольські збори, де викривались недоліки в підготовці до сесії. Вияснялися побутові умови студентів, надавалася конкретна допомога. Велику роль відіграли колоквіуми, які систематично проводилися у всіх групах перших трьох курсів.

Та в час складання сесії виявилися і великі недоліки в роботі комсомольської організації хімічного факультету. Троє студентів—Болнина, Нілов (III курс), Продаєвич (IV курс)—з соціально-економічних дисциплін мали задовільні оцінки. 8 студентів колишнього V курсу склали державний екзамен з основ марксизму-ленинізму на «задовільно». Комсомольське бюро курсів не звертало вчасно увагу на підготовку цих студентів з соціально-економічних дисциплін.

Великим недоліком в роботі агіт-пропсекторів комсомольського бюро т. Мощевич і Босської було те, що вони не змогли організувати випуск змістовних газет «Радянський хімік», і «Спорт», недооцінюючи ролі газет, які підпорядковані редакції.

Про таких людей говорилося на комсомольських зборах III курсу геологів: вчиться на курсі комсомолець Бердник. Він завжди виявляє непотрібну, шкідливу «принциповість»—стає на бік тих, хто критикують.

Гострій критиці на зборах було піддано I. Мімрина, який дезертував з польових робіт в колгоспі, а потім, повернувшись в колгосп, продовжував працювати з холодком.

Є добра приказка: «Той не майстер, у кого немає учнів». Можна сказати: «Той не відмінник, хто не турбується, щоб і його друзі вчилися краще».

Добре вчиться комсомолець Олійников. Але він інертний в громадському житті групи. Замкнений в собі, він товаришує лише з 2-3 студентами.

Ніхто не заперечує проти права людини бути близькою з певними людьми через особисті симпатії і подібність звичок, смаків тощо. Але у виконанні комсомольських обов'язків, у боротьбі за знання, за людей група повинна бути єдиною.

Комсомольці висувають до складу групових бюро кращих людей, які зарекомендували себе як передовики в навчанні і праці, хороші і уважні товариши.

Комсоргом III курсу геологічного відділу обрана Алла Крачина, принципова комсомолка, яка користується заслуженою повагою на курсі; IV курсу географів — Ліля Покровська, скромна і вимоглива комсомолка.

На звітно-виборних зборах факультету комсомольці продовжили розмову про комсомольські групи, висловили свої побажання і критичні зображення новообраним активістам.

Г. КОФФ, секретар бюро ЛКСМУ геолого-географічного факультету.

КРАЩЕ ГОТОВУТИСЯ ДО СЕМІНАРІВ

Майже два місяці минуло з початку учебного року. Незабаром і зимова екзаменаційна сесія, успішне складання якої повністю залежить від сумлінної підготовки вже тепер.

Семінари, що проводяться з курсу основ марксизму-ленинізму, є найголовнішим методом чіткого і повного засвоєння цього предмету.

Багато в чому продуктивність семінару залежить від нас, самих, студентів. Якщо курсовий актив буде домагатись того, щоб заняття проходили жваво й цікаво, щоб непідготовленість деяких товаришів викликала різкий осуд, тоді будуть наявними позитивні результати.

На нашому курсі вже пройшло перше семінарське заняття з основ марксизму-ленинізму. Можна зробити висновок, що більшість наших товаришів в основному тему засвоїла. Доказом цьому можуть бути впевнені і обґрунтовані виступи Бондаренка, Токаренка, Каменської та ін. Вони глибоко і повно освітили історичну обстановку напередодні VIII з'їзду нашої партії і прийняту на ньому програму партії.

Але виступи деяких товаришів характеризувалися непевністю, поверховістю. Це показує, що вони поверхово знайомилися з передовірами. Крейдман, наприклад, лише декількома загальними фразами відповіла на питання «Історичне значення програми VIII з'їзду ВКП(б)». Вона не сказала, яке практичне значення для братів демократичних республік має ця перша програма побудови соціалізму.

Недоліком, властивим всім товарищам, була неподіловоість у викладенні матеріалу. З цього приводу дуже цінною є порада керівника семінару тов. Зубова складати тези до питань, що вносяться на заняття.

Виступаючі зовсім не використовували прикладів з художньої літератури. А для нас, філологів, це особливо прикро.

Більш повне уявлення про VIII з'їзд, про прийняті ним програму мали б тоді, коли б ознайомилися з стенографічним звітом з'їзду.

В. ЗІНЧЕНКО, студент II курсу філологічного факультету.

НА ПОЛІТІНФОРМАЦІЇ У ІСТОРИКІВ-ДИПЛОМАНТІВ

Вчора, 24 жовтня, відбулася політінформація на V курсі історичного факультету. Розпочав інформацію короткою вступною промовою парторг курсу О. Кореновський. Він об'явив досить добре продуманий план політінформації на тему: «Рішення липневого Пленуму ЦК КПРС».

Першим слово взяв студент Герасимов. Він висвітлив питання «Ленін і Сталін про соціалістичну промисловість».

Тов. Герасимов, виходячи з теоретичних положень марксизму, визначив роль промисловості в народному господарстві соціалістичної держави. Ілюструючи свої слова конкретними прикладами, він розповів про успішне виконання післявоєнної п'ятирічки.

Т. Азарова і Лернова виступили з питання про недоліки в роботі машинобудівної, хімічної, будівельної та інш. галузей промисловості.

З другого питання—про радянсько-українські переговори—виступила студентка Чернова.

Валя Чернова добре підготувалася і глибоко розкрила це питання по радиці складеному плану.

Студентка Май виступила з третього питання—порядку денного Пленуму.

Політінформація пройшла на високому ідейному рівні. Можна тільки побажати і дипломантам-історикам, і студентам V-х курсів інших факультетів університету, щоб всі політінформації, які проходять у них самостійно, готувалися так само старанно і серйозно, як ця.

М. ШЕВЧЕНКО.

Комсомольська група II курсу геолого-географічного факультету

ЗМІЦНЮЙТЕ ЗВ'ЯЗКИ З ШКОЛОЮ

Робота в школі дає можливість більче познайомитися з шкільним життям, швидше знайти спільну мову з дітьми, вчити вільно і просто триматися в класі. Однак це можливо лише в тому випадку, коли студент добросовісно ставиться до своєї роботи в школі. Цього не можна сказати про таких піонервожатих, як Карапа, Смульську, Решетник, які ставилися до своєї роботи в школі, як до тяжкого тягаря. Іх прийшлося звільнити від роботи.

Таких у нас небагато. Більшість студентів ставиться з усією сумліністю до шефської роботи в школі. Так, тт. Мажелей, Шевченко, Каткова, Бородавка, Чорновол зуміли поставити роботу вміло і інтересно. Ці вожаті не тільки проводили цікаві збори, а й наполегливо боролися за добру дисципліну і успішність. В цьому багато допомагав ім тісний зв'язок з класними керівниками. Особливо слід відмінити добру роботу комсомолки Шевченко, яка творчо підходить до вибору тем для піонервожатих зборів. Зокрема, в її класі був проведений збір на тему «Вмілі руки». Мета збору—прищепити дітям любов до праці.

І все ж наш факультет міг би зробити в цьому відношенні багато більше. Наприклад, всі вожаті мали і можливість відвідувати засідання педагогічної ради, побувати на уроках у досвідчених вчителях, але не використовують цієї можливості.

Корисно було б також організовувати зустрічі студентів з країнами міста. Але таких зустрічей не влаштовується.

ГАЖІЄВА, студентка IV курсу історичного факультету.

СТВОРЕННЯ КОЛЕКТИВУ

Головне питання, якому зараз приділяється велика увага в роботі першого курсу,—це зміцнення колективу. В цьому році на першому курсі навчається 28 чоловік. Значну роль у згуртуванні колективу відіграла робота в колгоспі. Студенти першого курсу працювали дружно, виробили більше 250 трудоднів. Багато уваги курсові в час роботи в колгоспі приділяє М. І. Краковський. М. І. Краковський—агітатор першого курсу. Він допоміг бюро курсу і зокрема, колишньому комсомові Славському боротися з дрібленням колективу на початку навчального року. Не залишалося остерони боротьби за зміцнення колективу на першому курсі і комсомольському бюро факультету. Відповідно до вибору теми для піонервожатих зборів, вони розповідали її про студентські новини, останні газетні повідомлення з життя нації та за кордоном.

Зарах основна увага на курсі приділяється академічній роботі. Студенти багато допомагають в цьому відношенні секретарі комсомольського бюро Г. Кофф і член комітету комсомолу Н. Плотінка. Вони розповідають студентам, як конспектувати лекції, як готуватися до семінарських занять.

Е. ГАЛУШКО.

ОБУРЛИВИЙ ВЧИНOK

Старанно готувався до університетської естафети колектив філологічного факультету. Довгожданий день настав. Всі учасники ще задовго до початку естафети зайняли свої місця. Від старту відірвались учасники І етапу жіночого забігу. Слід відмінити, що наша команда йшла 4 етапи першою, значно впередивши інших дівчат.

5 етап. Тут мали стояти студентка IV курсу Чернівець, студентки II курсу Бабко і Худолошкіна. Але що це таке?... Нікому передати естафету. І студентки вимушенні бігти далі, за що команду звали з рахунком. Як виявилось, товариші Чернівець, Бабко, Худолошкіна покинули свої місця, самовільно зійшли з етапу. Весь колектив факультету з обу-

ренням зустрів і суворо осудив вчинок цих товарищів.

Комсомольське бюро факультету т

ЛЮБІТЬ КНИГУ — ДЖЕРЕЛО ЗНАНЬ

КНИГА — ДЖЕРЕЛО ЗНАННЯ

Творці марксистсько-ленинської теорії являють собою приклад людей величезних знань. Неможливо підрахувати всю літературу, яку перечитали Маркс, Енгельс, Ленін, Сталін. Іх читаність, глибина і обсяг знань у всіх галузях духовної діяльності людства викликають подив. Велику любов до книги проявляли і наші письменники Толстой, Чехов, Гор'кий та ін. Гор'кий називав книгу «одним из величайших и таинственных чудес земли». «...Я не могу говорить о книгах иначе, как с глубочайшим волнением и энтузиазмом». В листах до молоді Гор'кий викладав широку програму читання: «Учитесь настичиво, — казав він, — упорно, всегда. Читайте серьезные книги...»

Про велике значення книги говорив О. І. Герцен, видатний революціонер-демократ: «Книга — это духов-

ное завещание одного поколения другому... Вся жизнь человечества последовательно оседала в книге: племена, люди, государства исчезали, а книга оставалась».

З надією мріяли передові люди довоєнної Росії про той час, коли культура стане надбанням народу, коли книга увійде в побут народу. Цей час прийшов з Великою Жовтневою соціалістичною революцією. Мільйонам трудящих відкрилися шляхи до наук, до знань. Книга увійшла в побут народу. Великими тиражами друкуються у нас книги всіма мовами СРСР. Багато є глибоких, хвилюючих книг, але треба брати читати їх.

«Читать, — говорив великий російський педагог К. Д. Ушинський, — это еще ничего не значит; что читать и как понимать читаемое — вот в чем главное дело».

СТУДЕНТСЬКА БІБЛІОТЕКА УНІВЕРСИТЕТУ

Велика Жовтнева соціалістична революція мала великий вплив на розвиток бібліотечної справи в СРСР.

З перших років Радянської влади бібліотечна справа користувалась великою увагою з боку В. І. Леніна. Він турбувався про планову організацію бібліотечної справи, вимагав розширення сітки бібліотек, поповнення їх літературою, запечення до бібліотечної справи самого населення, турбувався про охорону бібліотек і книжкових.

Робота кожної бібліотеки визначається її завданнями. Від типу і характеру бібліотеки залежать методи форми її діяльності.

Студентська бібліотека університету ім. Мечникова відноситься до типу університетських бібліотек. Бібліотека комплектується згідно з планами і програмами університету. Поповнення бібліотеки новими книгами, під-

ручниками і учебними посібниками здійснюється безперервно. Бібліотека має каталоги: алфавітний, який повністю відбиває наявність всієї літератури, і систематичний, в якому за дисциплінами є згідно з програмами можна підбирати літературу з будь-якого предмету, що вивчається в університеті. В бібліотеці є читальний зал на 250 місць. Бібліографи допомагають студентам підбирати літературу до дипломних і курсових робіт. В бібліотеці студенти одержують підручники і учебні посібники на весь час проходження певного курсу.

В університеті створені всі умови для того, щоб студент, слухаючи лекції, працюючи в лабораторіях і читальніх залах, мав змогу набути глибоких грунтовних знань.

Н. Г. ЛІВШИЦЬ, завідувача студентською бібліотекою.

«Любите книгу — источник знания, только знание спасительно, только оно может сделать нас духовно сильными, честными, разумными людьми, которые способны искренне полюбить человека, уважать его

труд и серьезно любоваться прекрасными плодами его непрерывного труда».

М. ГОРЬКИЙ.

«Чтение — вот лучшее учение».

А. С. ПУШКИН.

Бібліотекар Н. А. АКСЕНТЬЄВА.

Во-перших — учиться, во-вторих — учиться и в-третьих — учиться и затем проверять то, что наука у нас не оставалась мертвой буквой или модной фразой, чтобы наука действительно входила в плоть и кровь, превращалась в составной элемент быта вполне и настоящим образом.

В. І. ЛЕНИН.

БЕРЕЖІТЬ КНИГУ

В студенческій бібліотеці Одеського університету нараховується 2356640 екземплярів книг, брошур, журналів, і з них підручників і учебних посібників — 68231 екземпляр.

Студентська бібліотека багатогранно обслуговує читову і наукову роботу студентів університету, її праця тісно пов'язана з усім учебним процесом.

Студентська бібліотека працює з 8 год. ранку до 10 год вечора, а в період сесій — і у вихідні дні.

В центрі уваги бібліотеки — читачі. Працівники її прагнуть до того, щоб найкраще обслуговувати читачів.

Але якість обслуговування читачів у певній мірі залежить і від них самих. Поруч з цілим рядом акуратних читачів, які бережуть книгу і повертають її вчасно, є ще, на жаль, багато таких, які не шанують книги: вирізають сторінки, підкреслюють в них текст, гублять книги, не повертають їх в строк. Так, наприклад, за один тільки 1954—1955 учбовий рік бібліотекою було списано 775 книг, загублені читачами і 625 книг через ветхість.

Всі наші читачі повинні берегти книги, не псувати їх, не губити, повертати в строк дефіцитні книги, щоб якнайбільша кількість читачів могла користуватись книгою. Загальними силами, у співдружності з студентами ми будемо боротися за поліпшення справи забезпечення книгою наших читачів.

Бібліотекар Н. А. АКСЕНТЬЄВА.

ЯК ПРАЦЮВАТИ НАД КНИГОЮ

Одною з характерних рис в оволодінні знаннями у наших корифеїв науки є цілеспрямованість, систематичність. Володимир Ілліч Ленін вважав, що, обравши для вивчення якесь питання, треба працювати над ним систематично, бо тільки продумана система праці робить її продуктивною.

В. І. Ленін вказував, що, читаючи книги, треба вникати в суть предмету, який вивчаєш, свідомо засвоювати його. «Нам не нужно зурбажки, — казав Володимир Ілліч, — ібо комунізм превратиться в пустоту... комуніст буде тільки простим хвастуном, якщо не будуть перероблені в його сознанні все отримані знання».

«Самое главное, — вказував Володимир Ілліч студентам в лекции «О государствстве», — чтобы в результате ваших чтений, бесед и лекций, которые вы услышите о государстве, вы вынесли умение подходить к этому вопросу самостоятельно...».

«Мы можем и должны требовать, от марксистов-ленинцев нашего времени, — вказував И. В. Сталін на XVIII з'їзді ВКП(б), — чтобы они не ограничивались заучиванием отдельных общих положений марксизма, чтобы они вникали в существо марксизма...»

З моря людських знань треба вміти відбирати найцінніші, найкращі книги, які найбільш повно і глибоко висвітлюють вчнівські питання. Читати треба за планом, систематично, послідовно, без скаків.

Великий російський вченій І. П. Павлов у відомому листі до молоді писав: «Последовательность, последовательность, последовательность. Изучите азы науки прежде, чем пытаться взойти на ее вершины. Никогда не беритесь за последующее, не усвоив предыдущее».

Наши класики працювали так, що

«Книга есть жизнь нашего времени! В ней все нуждаются — старые, и молодые, и деловые, и ничего не делающие, дети — так же как и взрослые».

В. Г. БЕЛИНСКИЙ.

«Любите книгу, она облегчает вам жизнь. Она научит вас уважать человека и самих себя, она окрыляет ум и сердце чувством любви к миру, к человеку».

М. ГОРЬКИЙ.

ОДЕСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ В ЖОВТНЕВІ ДНІ 1905 РОКУ

(До 50-річчя першої російської революції)

Революційний рух, який набрав широкого розмаху з самого початку першої російської революції, продовжив зростати навесні і влітку 1905 року, а в жовтні — грудні досяг найвищої точки.

За почином робітників Москви і Петербурга в жовтні 1905 р. почався всеросійський політичний страйк, який охопив всі основні промислові центри і вилівся в могутній політичний виступ пролетаріату, який проводив під лозунгами: «Геть самодержавство!», «Хай живе демократична республіка!». Кількість учасників всеросійського страйку перебільшувала 2 млн. чоловік.

Активну участь у жовтневому всеросійському політичному страйку взяло кероване більшовиками революційне студентство Одеського університету.

В оголошенні, яке було вивішено 14 жовтня Коаліційною радою (органом революційного студентства) на дверях університету, говорилося: «Коаліційна Рада, в зв'язку з загальним страйком, оголосує всяки заняття в університеті припиненими і запрошує товаришів зібратися 15 жовтня о 10 год. ранку для обміркування сучасного стану речей».

Сходка відбулася в головній аудиторії медичного факультету. Крім студентів, на ній були присутні учні різних учебних закладів, робітники, залізничні службовці тощо — загальна кількість біля 7000 чол.

На сходці була вироблена програма дій під час наступного загальноміського робітничого страйку і ухва-

лено, щоб кожний із страйкарів-студентів під час вуличних демонстрацій мав при собі зброю для захисту від репресій з боку поліції, жандармів та військ.

Тим часом хвиля страйку трудящих міста ширилася. На підприємствах, в порту проходили мітинги і збори, на яких Одеським комітетом більшовиків були командовані агітатори і пропагандисти. В місті влаштовувались демонстрації, будувались барикади. 16 жовтня майже всі підприємства. Почалися сутички з військами і поліцією, багато було поранених і вбитих. Одеський комітет РСДРП, заслухавши 16 жовтня увечері доповіді з місць, намітив план дальшої боротьби, а також виробив прокламацію «До всіх громадян!», в якій закликав до продовження розпочатої боротьби. В прокламації, датованій 13 жовтня 1905 року, писалося: «Громадяни! Революція почалася... Вчора ми свою кров'ю з'явили себе з цим могутнім, всенародним рухом. Вчора був перший день відкритої боротьби...» І далі викладався конкретний план дій.

Під керівництвом більшовиків революційне студентство, незважаючи на те, що за наказом одеського градоначальника Нейгардта університет був оточений військами, розгорнуло велику роботу по організації дружин самооборони та озброєння їх.

На очах поліцейських, які охороняли будинок університету, під виглядом хліба в корзинах заносилася зброя. Йшла підготовка санітарних

формування загонів самооборони і надання допомоги потерпілим був університет. Сюди, до будинку медичного факультету, ранком 19 жовтня почали сходитися трудящі і студенти для участі в похороні товаришів, що загинули на барикадах 16 жовтня. О 9 годині ранку стало відомо про початок погрому на Дальницькій вулиці.

Завждавши обстановку, Коаліційна рада студентів відмінила похорон і закликала студентів, учнів морехідного училища і робітників до захисту населення. Університет став оплотом боротьби з погромщиками.

В період 19—21 жовтня на Молдаванку, в Дальник та інші райони міста було направлено декілька формувань в університеті бойових дружин, які, не шкодуючи життя, вели боротьбу з хуліганами. Як видно з рапорту командира 15-го 205 Ізмайлівського полку по-поручика Андреєва, студенти агітували також війська перейти на бік революції і діяти спільно з ними.

Студентські дружини самооборони відіграли в ці страшні дні величезну роль. Описуючи боротьбу загонів самооборони з чорносотенцями, більшовицька газета «Пролетарій» 16 листопада 1905 року відмічала, що коли б не самооборона, то чорносотенці погромщики розгромили б усе місто.

В клініках університету надавали медична допомога пораненим і покаліченім. Недивлячись на саботаж і вороже ставлення реакційної професури типу завідувача госпітальною хірургічною клінікою, члена «Русского общества» професора Шеголева, який в день погрому не з'явився у своїй відділі і відмовився надавати допомогу потерпілим, більшість лікарів на чолі з професором Н. К. Лисенковим цілими днями не

залишали клінік, надаючи допомогу потерпілим. Трудящі міста високо оцінили самовіддану працю Н. К. Лисенкова. Коли він через перевтому захворів, до нього на квартиру, як повідомлялось в пресі, приходили відвідати його «буквально тисячі людей».

За офіційними даними, звичайно зменшеними, в період з 18 по 21 жовтня від рук погромщиків загинуло понад 300 чоловік, в тому числі 55 членів самооборони, і біля 100 чоловік було поранено.

Серед загиблих було багато студентів-дружинників: лаборант Клдіашвілі А. Г., студенти Шелуденко І. А

В НАУКОВІЙ БІБЛІОТЕЦІ

З РІДКІСНИХ КНИГ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ

Серед стародруків та рідкісних книг особливо цінними вважаються книги, що вийшли в світ в перше п'ятдесятиріччя після винаходу книгодрукування, тобто не пізніше як в 1500 р. Такі книги звуться «інкунабулами» в знак того, що відносяться до початкового, колискового періоду друкарства. (Інкунабула по латині — колиска, походження).

Інкунабули дещо зовні відрізняються від книг пізнього часу: друком, який наближався до рукописного, якістю паперу, відсутністю абзаців тощо.

Одною з найбільш характерних ознак інкунабул є відсутність титульного аркуша. Відомості, що звичайно містяться на ньому, в інкунабулах даються наприкінці книги, складаючи так званий «колфон», тобто закінчення («колофон» по латині — завершення, кінець).

В фондах наукової бібліотеки зберігається інкунабула «Всесвітня хроніка» («Chronicon mundi») німецького літописця XV ст. Хартмана Шеделя, яка була видана в місті Нюрнберзі у 1493 році славетним дру

карем Кобергером двома мовами — латинською і німецькою.

Текст примірника наукової бібліотеки — латинський. Автор «Хроніки» викладає всесвітню історію, починаючи зі створення світу до 1492 року. Великий інтерес в цій книзі (обсяг якої — 606 сторінок в $\frac{1}{2}$ аркуша), викликають ілюстрації, кількість яких перевищує 2000. З них особливу увагу заслуговують зображення стародавніх та середньовічних міст — Вавилона, Ніневії, Єрусаліма, Трої, Неаполя, Флоренції, Страсбурга, який тоді звався Аргенторатумом, та багатьох інших.

Дуже цікаві малюнки, що відбивають наявні уявлення людей того часу про початок життя на землі, народження перших людей, всесвітній потоп тощо.

До ілюстрування «Всесвітньої хроніки» Кобергер зауважив найкращих тодішніх майстрів — Вольгемута і Плейденвурфа.

«Chronicum mundi» входить у фонд рідкісних стародруків наукової бібліотеки.

Т. ХОДЖАШ.

ЦІННЕ ПОПОВНЕННЯ

Днями на адресу наукової бібліотеки ОДУ ім. Мечникова з Державної публічної історичної бібліотеки (Москва) надійшли по книгообміну понад 300 екземплярів книг з питань історії, літератури, фізики, хімії, математики видань минулих років, які до цього часу були відсутні у фондах нашої бібліотеки.

Велика партія книжок російською та польською мовами, які також досі були відсутні у фондах бібліотеки, надійшла по книгообміну з Центральної бібліотеки Академії наук Литовської РСР.

Від доцента університету Н. І. Бу-

катевича в дарунок бібліотеці надійшли комплекти «Літературної газети» за 5 останніх років.

Книжкові надходження і дарунки є цінним поповненням наукової бібліотеки.

Найближчим часом до наукової бібліотеки з Румунії надійде біля 2000 цінних книг, викрадених з бібліотеки румунськими окупантами під час Великої Вітчизняної війни. Ці книжки були розшукані громадськими організаціями Румунської народної республіки.

М. ІЛЬІНКОВ, вчений секретар наукової бібліотеки.

БІБЛІОТЕЧНА ПРАКТИКА

Група студентів IV і V курсів історичного факультету проходить зараз виробничу практику в науковій бібліотеці університету.

У відповідності з наміченим планом, практиканти ознайомилися з загальними завданнями бібліотечної роботи, з історією наукової бібліотеки, її багаточім книжковим і газетним фондом.

Під час практики чотири академічні години були присвячені за-

няттям з книгопису та аналітичного розпису статей у збірниках і журналах.

Практикантів познайомили також з основами бібліографії і дали огляд бібліографічних джерел загального характеру, з історії СРСР і основ марксизму-ленінізму.

Наприкінці практики студенти повинні самостійно підібрати і проглянути літературу до дипломних і курсових робіт і скласти бібліографічні списки з невеличкими анотаціями.

Організовано провести звіти і вибори в організаціях ДТСААФ

Велика турбота професорсько-викладацького складу, аспірантів, студентів і учбово-допоміжного персоналу університету про змінення могутності нашої соціалістичної Батьківщини яскраво проявляється в їх активній участі у Добровільному товаристві сприяння армії, авіації та флоту.

В створених гуртках організації ДТСААФ без відливу від навчання велика кількість студентів навчається стрільбі з рушниці. Підготовлено значне число стрільців-розвідників. Багато студентів оволоділи парашутним і мотоциклетним спортом, навчаються у фотогуртку.

Проте ДТСААФ дуже мало проводить масових міроприємств — лекцій, доповідей і бесід про роль і завдання ДТСААФ.

Матеріальна база ДТСААФ на сьогоднішній день не задовільняє мінімальних потреб гуртків — відсутні достатня кількість справних рушниць, фотоапаратури, мотоциків та інших посібників. В придбанні навчальних та наукових посібників для гуртків товариства може і повинна активно допомогти профспілкова організація університету.

Незважаючи на перешкоди, які чинив інженер Захарченко при обладнанні стрілкової лабораторії і принесені в належний порядок стрілкового тику, стрілковий гурток в своїй роботі домігся позитивних наслідків (керівник т. Муренко Т.).

Добре працювали фотогурток (керівник тов. Назаренко).

Треба відмінити, що не у всіх секторах організації ДТСААФ посправжньому організована робота.

Так, гурток парашутистів, керований студентом філологічного факультету Тунієм, з своїм завданням не справився.

Не кращі справи і з агітаційно-пропагандистською роботою. План збору членських внесків і зачленення в товариство нових членів не виконується. Особливо погані справи в цьому відношенні на хімічному і філологічному факультетах.

Успіх проведення звітно-виборних зборів і конференцій ДТСААФ університету полягає в продуманії і старанні підготовці комітетів і всіх членів товариства до їх кампанії, в правильному розподілі обов'язків між активом організації. Для цього партійній, комсомольській і профспілковій організаціям університету потрібно надати серйозну допомогу товариству.

Успішна діяльність організації ДТСААФ багато в чому залежатиме від складу курсових і групових упноважень, членів факультетських та університетських комітетів. До складу цих органів необхідно обрати кращих активістів товариства, які добре знають і люблять цю роботу.

Зразкове проведення звітів і виборів в організаціях ДТСААФ — справа часті всіх членів товариства та їх керівників. Це одне з важливих умов нового піднесення оборонно-масової роботи серед викладачів, аспірантів, студентів і службовців університету, успішного виконання патріотичних завдань, поставлених партією та урядом перед ДТСААФ.

ДУБРОВСЬКИЙ,
член товариства ДТСААФ.

КОРОТКО

В суботу, 22 жовтня, у великому актовому залі університету урочисто відкрилася наукова конференція, присвячена 100-річчю з дня народження великого перетворювача природи І. М. Мічуріна. З доповідями виступили професор С. І. Лебедев, доцент І. С. Підгрушний, професор А. І. Воробйов, професор Р. О. Файтельберг.

На наступних засіданнях Вченої ради будуть прочитані доповіді:

«Значення вчення І. В. Мічуріна в розробці онтогенеза тварин» (читає член-кор. АН УРСР, професор М. П. Савчук).

«Сучасний стан питання про наслідування приданих особливостей» (читає проф. І. І. Пузанов).

«Організм і середовище» (читає доц. С. Б. Грінбарт).

«Вчення І. В. Мічуріна, як основа нового етапу в мікробіології» (читає член-кор. АН УРСР, проф. В. П. Тульчинська).

«Акліматизація деревесних рослин на півдні України за методами І. В. Мічуріна» (читає доц. Н. З. Жаренко).

* * *

У великому актовому залі університету відбувається концерт Ансамблю пісні і танцю Одеського військового округу (художній керівник — Г. Добродієв, балетмейстер — М. Марголін).

Ансамбль виступає з цікавою програмою, яка складається з творів російських та українських композиторів-класиків, композиторів країн народної демократії, з пісень радянських композиторів.

Захоплення глядачів викликали танці «Сержантська дружба», «Солдатська кадріль», «Спортивна та Молдавська слобода».

Добре вів програму Боровських.

Концерт пройшов з великим успіхом.

ЕСТАФЕТА НА ПРИЗ ГАЗЕТИ „ЗА НАУКОВІ КАДРИ“

П'ять років назад, в 1951 р., за ініціативою редакції газети «За наукові кадри» і кафедри фізівізования була організована традиційна естафета на приз газети «За наукові кадри», що проводилася під гаслом «Мир — мир». Затверджено було пе-рехідні призи для переможців серед чоловічих і жіночих команд, а також вимпел за масовість для факультету, який виставить найбільшу кількість команд — учасників естафети.

В першому році змагань, 1951 р., серед жіночих команд першість завоювала команда біологічного факультету, показавши час — 11:03.0. В 1952 р. жіноча команда біологів знову завоюваває перше місце з поліпшенням результату — 10:59.0.

В 1953 р. першість продовжували утримувати дівчата-біологи, причому знов із поліпшенням результату — 10:57.0.

В 1954 р. біологічний факультет поступається першим місцем жіночій команді фізико-математичного факультету, яка показує час — 11:03.6.

Нарешті, в нинішньому, 1955 р., жіноча команда фізико-математичного факультету домагається рекордного результату — 10:50.0 — і посідає заслужене перше місце.

Добре підготовлена команда дівчат фізико-математичного факультету (відкладач тов. Полонець К. А.) в складі Жигаревич, Васильєвої, Смирнової, Хохлової, Попович, Шевчук та інших входить до складу збірної команди університету з легкої атлетики.

Серед чоловічих команд в 1951—

ПО ВЕРТИКАЛИ

- Свєтский щогль.
- Дерево.
- Автор «Кентерберийских рассказов».
- Момент начала спортивного состязания.
- Кондитерский пирог.
- Долговременное укрепление в системе крепостных сооружений.
- Преобразование.
- Автор романа «Соловей».
- Автор «Севастопольской панорамы».
- Река.
- Восток.
- Орган слуха.
- Отдельная партия в некоторых играх.
- Искусство воспроизведения изображений на экране.
- Логическое умозаключение.
- Выдающийся русский физиолог.
- Двухколесный экипаж.
- Первая марка советского автомобиля.
- Небесное тело.
- Равенство частот двух источников звуковых колебаний.
- Латинская буква.
- Форма поэзии.
- Дерево.
- Город в ССР.
- Средневековое название араба.
- Совокупность всех партий многоголосного «музыкального произведения».
- Состояние покоя.

В. ДОБРОДЕЄВ.

В. о. редактора М. ПАВЛЮК.

ДО УВАГИ СТУДЕНТИВ І ВІКЛАДАЧІВ!

ПРИЙМАЄТЬСЯ
ПЕРЕДПЛАТА
НА ГАЗЕТУ„ЗА НАУКОВІ КАДРИ“
НА 1956 РІК

Передплата ціна на рік — 8 крб.

Передплату приймають: від студентів — уповноважені на курсах, від викладачів — секретарі деканатів.

ПО ГОРИЗОНТАЛИ